

สรุปผลการประชุม
คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบพรรคการเมือง
ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ครั้งที่ ๓/๒๕๕๙
วันจันทร์ที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙
ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข ๒๒๐ ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ๒

คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบพรรคการเมือง ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ได้ดำเนินการประชุมครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๙ เพื่อพิจารณาศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูประบบพรรคการเมือง สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

๑. ในการศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อขับเคลื่อนการปฏิรูประบบพรรคการเมือง คณะอนุกรรมการกำหนดจะดำเนินการให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง ประเด็นระบบพรรคการเมือง ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการเมือง และร่างบทบัญญัติมาตรา ๔๕ และมาตรา ๒๕๘ ของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช .... (ฉบับของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ เผยแพร่เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๙)

๒. คณะอนุกรรมการได้อภิปรายสภาพปัญหาอุปสรรคของการพัฒนาระบบพรรคการเมือง ซึ่งมีปัญหาสำคัญหลายประการ อาทิ การศึกษา วัฒนธรรมทางการเมือง ค่านิยม ทักษะคติของประชาชน สภาพเศรษฐกิจ การจัดสรรเงินกองทุนพัฒนาพรรคการเมือง พรรคการเมืองบางพรรคขาดอุดมการณ์ ประชาชนขาดความเชื่อถือและศรัทธาในพรรคการเมือง การบริหารงานภายในพรรคการเมืองไม่เป็นประชาธิปไตย สมาชิกพรรคการเมืองไม่มีความรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของพรรคการเมืองเนื่องจากไม่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการบริหารหรือร่วมตัดสินใจในพรรคการเมือง เป็นต้น ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการจะต้องพิจารณาค้นหาวิธีการปฏิรูประบบพรรคการเมืองภายใต้สภาพปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าว โดยคำนึงถึงเป้าหมายของการปฏิรูประบบพรรคการเมืองเป็นสำคัญ

๓. ประเด็นการปฏิรูปพรรคการเมืองให้เป็นสถาบันทางการเมืองของประชาชน คณะอนุกรรมการได้อภิปรายเสนอแนวทางการปฏิรูปไว้อย่างหลากหลาย อาทิ

- ให้พรรคการเมืองแถลงอุดมการณ์ของพรรคต่อประชาชนและรายงานผลการดำเนินงานต่อสาธารณะเป็นประจำทุกปี และพรรคการเมืองจะต้องทำหน้าที่ของพรรคการเมือง เช่น ดำเนินกิจกรรมของพรรคการเมืองตามอุดมการณ์ ทำหน้าที่เป็นสะพานที่เข้มแข็งเชื่อมระหว่างรัฐกับประชาชน นำปัญหาและความต้องการของประชาชนมากำหนดเป็นนโยบาย เป็นต้น

- ทำให้สมาชิกพรรคการเมืองเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมและเป็นเจ้าของพรรคการเมือง โดยให้สมาชิกพรรคการเมืองได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในพรรคการเมือง เช่น มีสิทธิเลือกกรรมการบริหารพรรค มีสิทธิเลือกผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง ให้สมาชิกพรรคการเมืองจ่ายค่าบำรุงพรรคการเมืองรายปี และให้พรรคการเมืองเปิดเผยบัญชีรายรับรายจ่ายของพรรคการเมืองให้สมาชิกพรรคได้รับทราบ เป็นต้น

- พรรคการเมืองควรจัดตั้งได้ง่ายแต่ให้สิ้นสภาพไปได้โดยง่ายหากไม่สามารถดำเนินการภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดได้ เช่น ไม่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการเลือกตั้งทั่วไป หรือไม่มีผู้สมัครที่ได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นต้น

- ควรสร้างบรรยากาศทางการเมืองที่ดี เพื่อให้ประชาชนสนใจการเมือง และให้พรรคการเมืองสามารถดำเนินกิจกรรมและสามารถแข่งขันกันได้อย่างเป็นธรรม

- คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ควรให้เงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองโดยตรง เนื่องจากมีปัญหาการทุจริต แต่ควรสนับสนุนช่วยเหลือเพื่อการหาเสียงของพรรคการเมืองในช่วงเลือกตั้ง

- ไม่ควรกำหนดเรื่องจำนวนสมาชิกพรรคการเมือง แต่ควรให้ความสำคัญในคุณภาพของสมาชิกพรรคการเมือง โดยต้องหาแนวทางการพัฒนาสมาชิกพรรคการเมือง

- พรรคการเมืองจะต้องกระจายอำนาจ โดยให้พรรคการเมืองจัดตั้งศูนย์ประสานงานสามารถเชื่อมโยงการดำเนินงานกับกรรมการบริหารพรรคที่ส่วนกลางได้ โดยไม่จำเป็นต้องตั้งสาขาพรรคการเมือง แต่เมื่อมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้วจึงให้จัดตั้งสาขาพรรคการเมือง และควรให้พรรคการเมืองสามารถออกข้อบังคับพรรคเพื่อกำหนดคุณสมบัติสมาชิกพรรคการเมืองของพรรคตนเองได้

๔. คณะอนุกรรมการกำหนดจะพิจารณาศึกษาแนวทางการบริหารสาขาพรรคและการดูแลสมาชิกพรรคการเมือง รวมทั้งการเสนอนโยบายของพรรคเพื่อให้ประชาชนมีความศรัทธา โดยเชิญผู้แทนจากพรรคการเมืองมาให้ข้อมูลในการประชุมคณะอนุกรรมการครั้งต่อไป

นางสาวอภิสร่า ทัดภูธร
 นิติกรชำนาญการ
 ผู้สรุปผลการประชุม
 นางสาวปรียาภรณ์ แก้วโยน
 ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมการ
 การพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน
 และการมีส่วนร่วมของประชาชน
 ..... 2/10/11/11/2 ..... ผู้ตรวจ